

RÁMUJEME HRAVĚ

tvořivé rámování dětských obrázků
v 7 krocích
Jana Podzemná

Obsah

RÁMUJEME HRAVĚ	3
Věnování	4
O autorce	5
Prohlášení.....	6
Co s e-bookem získáte?	6
Přehled jednotlivých kroků:	7
krok 1: Vybíráme obrázky	8
1.2. Jak rámovat kresby	9
1.2. Jak rámovat malby	10
1.3. Jak rámovat grafické listy	12
krok 2: Vybíráme rámy	13
2.1. Druhy ráků	13
2.2. Velikosti ráků	14
krok 3: Upravujeme rámy.....	20
3.1. Pořízení nových rámečků.....	20
3.2. Pořízení starých ráků	21
krok 4: Zdobíme rámy	24
4.1. Lehký nátěr (prosvítá struktura dřeva)	25
4.1.1. Lakování	25
4.1.2. Lazurování	25
4.1.3. Moření	25
4.1.4. Jemné barvení a patinování	26
4.2. Barvení a malování	27
4.2.1. Natírání a barvení	28
4.2.2. Malování a kreslení na rámy	28

4.2.3. Efekt suchého štětce.....	30
4.2.4. Otisky.....	30
4.3. Starý (oprýskaný) vzhled.....	32
4.3.1. Patinování (vybrušování vrstev).....	32
4.3.2. Vymývání barev.....	33
4.3.3. Krakelování.....	34
4.4. Zdobení.....	36
4.4.1. Lepení ozdob.....	36
krok 5: Paspartujeme.....	39
5.1. Příprava obrázků k rámování, výroba pasparty.....	39
krok 6: Zasklíváme a rámuje.....	42
6.1. Kompletování obrázků.....	42
6.2. Rámuje bez rámu (s pomocí pásky).....	43
krok 7: Umístění obrázků do interiéru.....	46
7.1. Druhy rozmístění obrázků.....	46
7.1.1. Obrázek solitér.....	46
7.1.2. Sada obrázků stejných rozměrů.....	46
7.1.3. Sada obrázků různých rozměrů.....	48
7.2. Sestavujeme a instalujeme kompozice.....	49
7.2.1. Jak na kompozici – papírové makety.....	49
7.2.2. Instalujeme obrázky.....	50
Seznam příloh:.....	52

RÁMUJEME HRAVĚ

Objevte nepřeberné možnosti zdobení a úpravy ráků. Dětem, sobě i vašemu bytu po radost.

Je Vám líto jen tak někam založit zajímavé a zdařilé práce vašich dětí?
Zarámujte si je!

Máte doma zajímavé ráky, kterým „něco“ chybí?
Vylepšete si je!

Dáte tak dětem najevo, že vám záleží na jejich snaze a práci,
kterou si s obrázky daly.

Děti se mohou ve spoustě projektů podílet na výzdobě ráků.
Tvořit můžete společně.

Užijte si to a s radostí tvořte po svém!

Jana Podzemná
Lektorka výtvarných kurzů pro děti i dospělé, autorka výtvarných návodů na tvoření s dětmi.

Věnování

Věnováno dětem, jejich rodičům a všem tvořivým lidem.

Kniha je určena pro všechny, kteří rádi tvoří, ať už sami nebo s dětmi a mají radost z hotového díla.

Pro všechny, kteří chtějí zajímavě a tvořivě využít obrázky (nejen) svých dětí a vyzdobit si s nimi třeba byt. Nebo je využít jako pěkný dárek.

Různé styly rámování, tipy, rady a nápady, jak obrázky zarámovat a dokonce si rámy nazdobit, však můžete využít i při rámování jiných výtvarných děl. S citlivým přístupem lze samozřejmě rámovat i fotografie, plakáty, reprodukce či jiná (třeba vaše) umělecká díla.

Rámování může mít i hodně netradiční a tvořivou podobu, jak sami uvidíte. Ozdobou může být dokonce i samotný upravený rám či celá sada, vhodně umístěná v interiéru.

Nemusíte být extra řemeslně zruční ani mít nějaký speciální výtvarný cit. Budu se vás snažit nasměrovat v jednotlivých krocích k tomu, abyste si vybrali tu nejlepší možnost pro vás a upravili si vše po svém.

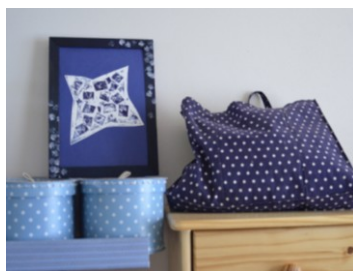
V e-booku **Rámujeme hravě** je přehledně uvedeno 7 kroků, které Vás dovedou k úspěšnému výsledku. Nejde vůbec o to, všechny kroky přesně následovat. Nejlepší je vybrat si z více možností ty vaše a zvolit si svou cestu.

Také se k některým krokům a postupům můžete vracet a využít je později. Knihu jsem plánovala jako studnici zajímavých informací nejen na jedno odpoledne. Některé postupy tak lze využít i jako návod k dekorování jiných dřevěných doplňků a nábytku.

Věřím, že mnozí využijete i rady v přílohách knihy, a to nejen jako inspiraci pro rámování, ale i jako praktického pomocníka při dalším výtvarném tvoření.

Přeju mnoho radosti a tvůrčího nadšení při tvoření.

Jana Podzemná

O autorce

Jana Podzemná je výtvarnice a lektorka tvořivých kurzů pro děti i dospělé.

Mezi její oblíbené výtvarné techniky patří malba, výtvarná recyklace, prostorové tvoření, keramika, a patinování.

Je autorkou [blogu](#) výtvarných nápadů, píše návody na tvoření.

Ve spolupráci s [dielnicka.sk](#) natočila online videokurzy pro všechny, kdo rádi tvoří s dětmi.

„Sama mám k obrázkům dětí velkou úctu.

Mám ráda dětskou kresbu v její bezprostřední a přirozené podobě.

Tato hodnota nakreslená či namalovaná třeba na papíře, se může stát základem praktického výrobku, který má své využití (společenské hry, loutkové divadlo, skica, která poslouží jako návrh pro další tvoření, nejrůznější dekorace, hračky, dárky pro radost, obrázky na zed' apod.)

On má samozřejmě ohromnou cenu už jen ten proces tvoření, kreslení, výtvarného hraní a experimentování.

Toto je taková moje osobní filosofie, kterou se snažím uplatňovat na svých tvořivých kurzech.

Podle mého názoru je to cesta ke tvůrčí svobodě a i jedna z mnoha cest ke svobodě životní.

Experimentování s rámy jsem začala v létě 2013 na chalupě - zásobárně starých věcí.

Pokračovala jsem úpravou nově zakoupených ráků. Konečně jsem tak zpracovala a do ráků umístila obrázky svojí dcery, čekající v krabici.

Pojďte řídit a rákovat se mnou“.

Prohlášení

Stažením tohoto materiálu rozumíte, že jakékoli použití informací tohoto materiálu je ve vašich rukou a autor nenese žádnou zodpovědnost za úspěchy či neúspěchy z toho plynoucí. V tomto materiálu můžete najít informace o produktech nebo službách třetích osob. Informace jsou pouze doporučením a vyjádřením názoru k této tématice. Vše co doporučuji, jsem osobně vyzkoušela a bylo mi zdrojem poučení, vzdělání a inspirace, proto ráda předávám dál.

Tento materiál má informační charakter. Jakékoli šíření nebo poskytování třetím osobám bez souhlasu autorky není možné. Práce na e-booku mi dala zabrat skoro jeden rok, tak aby výsledek byl co nejlepší. Proto děkuji za pochopení a respektování tohoto sdělení.

Co s e-bookem získáte?

- Další e-book s náměty na tvoření:

Obraz a rám 9 projektů na tvoření krok za krokem

V e-booku **Rámujeme hravě** se objevuje mnoho fotografií hotových obrázků v rámečcích. Určitě vás bude zajímat, jak obrázky vznikaly. Projdeme si nejzajímavější kousky podrobně. Krok za krokem objevíte postupy a „techniky výroby“. A další inspiraci tak, abyste si podobnou věc, samozřejmě po svém, mohli vytvořit i vy.

- Aktualizace e-booku

Kniha je jako „dítě ve vývoji“. Už při psaní mě napadaly další náměty. Byl to nekonečný proces. Aktualizace e-booku jsou tedy samozřejmostí. O aktuální verzi, pokud ji vytvořím, vás budu včas informovat na váš e-mail, zadaný při nákupu.

Přehled jednotlivých kroků:

krok 1: Vybíráme obrázky

krok 2: Vybíráme rámy

krok 3: Upravujeme staré rámy*

krok 4: Zdobíme rámy

krok 5: Paspartujeme**

krok 6: Zasklíváme a rámujeme

krok 7: Umístíme obrázky do interiéru

Poznámky:

*Pokud si například zakoupíte nové dřevěné rámy, vynecháte krok 3. Nové rámy není potřeba nějak výrazně upravovat či restaurovat a odstraňovat staré nátěry, na rozdíl od starších ráků, na kterých se vyřídil zub času. Starý ošoupaný vzhled může být v mnoha případech spíše pozitivem.

**Pokud se vám to nebude hodit, směle můžete vynechat i krok č. 5, který pojednává o paspartování obrázků.

krok 1: Vybíráme obrázky

Rozložte si obrázky na stůl nebo na zem, ať máte přehled a dobře na ně vidíte. S dětskými obrázky se pracuje velmi příjemně a hodně kreativně. Prostě se můžete vyřádit a zapojit do spolupráce i děti.

Udělejte „probírku“ pokud máte obrázků mnoho. Vyberte ty nejlepší kousky dle vašeho úsudku. Ty vyřazené hned nevyhazujte, uschovejte si je. Může se stát, že změníte během práce názor a odložený obrázek se stane hlavní hvězdou.

Druhou možností, pokud žádné obrázky nemáte, ale rádi byste s dětmi nebo i sami něco vytvořili a vyzdobili si tak byt. Zkoušejte hledat inspiraci v knihách, brouzdáním na internetu. Nápady, rady a postupy na zhotovení velké části obrázků, objevujících se v této knize, naleznete v dárkové příloze – je jí další e-book:

Obraz a rám, 9 projektů na tvoření krok za krokem

Inspirovat se můžete také na [blogu výtvarných nápadů](#).

Také se může stát, že máte zajímavé rámy, které chcete výtvarně pojmout a obrázek vytvořit rámu „přímo na míru“. Projděte si kapitoly, které objasňují různé způsoby úpravy a zdobení rámu na stranách [24 - 36](#). Pak se můžete rozhodnout jakou techniku zvolit. Obrázky dotvoříte (barevně, stylově) podle toho, jak bude vypadat výsledný rám.

Opačná, a rovněž častá varianta, je dotváření rámu na míru hotovému obrázku. Podle obrázku volíme barevnost a způsob zdobení rámu. Tímto krokem se budeme více zabývat v následujících kapitolách.

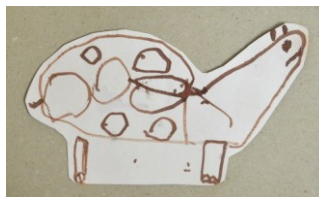

✓ Rady a tipy:

Sledujte výtvarnou techniku a barevnost obrázků, vždy dejte především na svůj úsudek, cit a spokojenost. Mé rady a doporučení berte informativně.

Pokud máte obrázků na výběr více, zkuste je roztrždit podle výtvarných technik nebo převládajících barev. O tom, do jakých rámu zarámovat díla vytvořená různými výtvarnými technikami se dočtete na následujících stránkách.

1.2. Jak rámovat kresby

Podívejte se na vaše shromážděné kresby a zkuste si zodpovědět několik základních otázek:

- Jsou kresby výrazné? Třeba tušové nebo kreslené hodně výraznou tužkou?
- Nebo naopak velmi jemné?
- Je kresba v jednom tónu nebo je barevná? (pastelky, křídly apod.)

V případě výrazné kresby je dobré kresbu tzv. „neubit“ příliš nápadným a přezdobeným rámem, vždy ale existují výjimky a v podstatě si můžete vyhrát. Vytvářet a navrhovat, co chcete, pokud se vám to bude líbit a pasovat do bytu.

Na zarámování kreseb se hodí se rámy přírodní s jednoduchou úpravou, lazurováním. I rámy nabarvené, jemně napatinované. Pěkně vypadá, když rámem prosvítá struktura dřeva.

Na samotný rám se navíc dá také kreslit, batolata mohou jen tak čmárat svá první díla a umělecky pojednaný rám je na světě. Starší děti se také vyřádí a tužkou třeba na rám nakreslí i celý příběh.

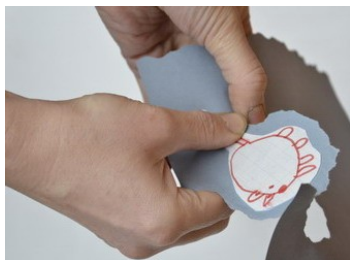

U jemné nevýrazné, ale zajímavé kresby ji často pozvedne ještě pasparta. Někdy stačí jen nalepit obrázek lepidlem či kousky pásky na papírovou čtvrtku bez vyřezaného okénka a máte falešnou „paspartu“. Na fotografii to ilustruje obrázek s koníkem, viz. další strana.

Pestrým kresbám se líbí rámečky přírodní i barevné. Vybírejte podle vlastního úsudku a barevnosti interiéru. Je možné vyzdvihnout zajímavou barvu, která se objevuje na kresbě a použít ji i na rám.

Využít se dá i jemné rámování „bez rámu“ pomocí papírové pásky rezné barvy, vhodné zvláště pro menší formáty obrázků. Jednoduše a pěkně vypadá kresba i v clip rámu.

Drobnější kresby i třeba na nepříliš kvalitním papíře, ke kterým ale máte vztah a líbí se vám, je možné nalepit na zajímavý kus papíru. Obstříhnout s ponecháním okrajů. Nebo ručně vytrhat (pro nepravidelný vzhled), tak aby okraje papíru přesahovaly. Ukázka vytrhávání je na fotografii.

Kresby tužkou, pastelem, fixou atp. jsou poměrně háklivé na světlo. Vystavené působení světla časem blednou. Umělecké kresby se proto uchovávají ve speciálních depozitářích a vystavují se jen občas. Nás to, myslím, neohroží, pár let kresba vydrží, a když nás omrzí, můžeme ji vždycky vyměnit. S rámem je to podobné. Pokud to jde, dá se přetvořit nebo seženete nový.

1.2. Jak rámovat malby

- Je malba hutná a pastózní nebo jemná vodovková?
- Jaké barvy se na obrázku vyskytují?
- Najdete nějakou barvu z obrázku i ve svém interiéru?
- Je na obrázku nějaká neobvyklá, ale zajímavá barva? Klidně se může vyskytovat jemně, v malém množství, ale zaujala vás. Může se objevit i na některém z ráků buď jako hlavní nebo doplňková barva.

Říkáte si možná, že už tak je to divočina. Zde se ale u barevných věcí naskýtají různé možnosti. Řekla bych, čím hutnější malba, tím může být i pojednání rámečku odvážnější. Podobným stylem, jakým děti malovaly obrázek, mohou pokračovat i na rámu. Rám může být v kontrastní barevnosti oproti malbě nebo mohou být tóny barev na obraze i rámu podobné, příbuzné. Rám může být svou barevností a výzdobou pokračováním samotného obrazu. Tak to někdy dělali a dělají i umělci.

Jestli se chystáte na rám nalepovat ozdoby, určitě se hodí projít kapitoly od str. [36](#). Důležité je ozdoby citlivě vybrat a přizpůsobit tématu a námětu obrázku. Pokud třeba na rám nalepíte mušle a zarámujete tam podzimní strom, tak to bude vypadat asi divně. Obraz vody a mořských živočichů v rámu s mušlemi už samozřejmě působí lépe.

U abstraktněji pojatých maleb, třeba i velmi malých dětí je dobré se zamyslet, jak obrázek vznikl a nedávat na rám ozdoby jen tak za každou cenu. Výborné řešení je zahrnout dekorování rámu už při realizaci samotného díla. Ne vždy je to samozřejmě možné. Jsem příznivcem střízlivějšího zdobení, které nepůsobí kýčovitě. Záleží však hlavně na vkusu a na vlastní úvaze každého.

U jemnějších maleb a maleb vodovými barvami bych zvolila také decentnější a jemnější pojetí rámu. Nechala bych oko spíše soustředit na kvality samotného obrazu, který by měl dýchat a nebyť rušen rámem. Výjimky samozřejmě existují vždy.

1.3. Jak rámovat grafické listy

Jedná se většinou o linoryty, tisky z koláží, suchou jehlu. Toto všechno jsou grafické techniky, kdy se základní obrázek - originál, tzv. matrice, otiskuje na další papír. Většinou pomocí tiskařského lisu nebo válečku (tyto techniky jsou hojně využívány ve školách a výtvarných kroužcích.)

Z jednoho originálu je možno namnožit více obrázků.

Obrázek je téměř vždy velmi výrazný (tisky z koláží, linoryty).

Platí podobná pravidla jako u kreseb.

Více o technice tisku z koláží se dozvíte [zde](#).

Technika suché jehly může mít naopak jemnější, kresebný charakter. Rám bych nezdobila, nechala bych vynít samotný obrázek. Pasparta pomůže, zvláště pokud jsou v okolí obrázku skvrny nebo jiné otisky.

Jako žáci výtvarného oboru LŠU a později ZUŠ jsme si často sami grafické listy rámovali do tabulek skla pomocí papírové lepicí pásky v režné barvě. Je to elegantní a k výrazným grafickým listům se tento způsob dobře hodí. Tento způsob „rámování“ bez rámu je podrobně popsán na straně [43](#). Je to dle mého skvělá metoda, jak jednoduše a poměrně rychle zasklít zdařilé výtvarné dílo a neudělat z něj „pracholapku“.

Se zdobením dřevěných ráků bych byla velmi opatrná. Techniky jako linoryt či tisky z koláží bývají už tak velmi výrazné a originální. Snad nejvíce se k technice tisku hodí na dozdobení ráků opět jednoduchá tisková technika. Využití otisků razítek. Například na rám předem opatřený barevným nátěrem. Více se s tímto způsobem zdobení seznámíme na stranách [28 – 32](#).

